

ضرب المثل ها و اصطلاحات

در رمان عربی

د. معصومه شبستری

(عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

معصومه تقی زاده

(دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تهران)

سرشناسه: شب تری، معصومه، ۱۳۴۱-
عنوان و نام پدیدآورندگان: ضرب المثل‌ها و اصطلاحات در زبان عربی
نویسنده‌ها: معصومه شبستری، معصومه تقی‌زاده.
مشخصات نشر: تهران: تواناگستر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۷ ص.
شابک: ۷۳۳۴۸۵-۰۱-۶۰۰-۹
وضعیت فهرست نویسی: ثبت شده
رده بندی کنگره: ۸۲۵۲۲
رده بندی دیویی: ۳۹۸/۹۹۲۷
شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۱۲۲۹۷

عنوان و نام پدیدآور: ورنندگان: ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات در رمان عربی

نویسنده‌ها: معصومه شبستری، معصومه تقی‌زاده.

مشخصات نشہ نهران: توانا گستر، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهره ۶۱۷ ع.

شماره: ۷۳۳۴۸۵-۰ ۶۰۰-۹۰۰ ریال ۴۵۰۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی: پیا

ردہ بندی کنگرہ : A۲۵۲۲

رده بندی دیویی: ۳۹۸/۹۹۲۷

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۱۲۲۹۷

عنوان: ضرب المثل ها و اصطلاحات در رمان عربی

نویسنده: دکتر معصومه شبستری، معصومه تقی زاده

طراح جلد و صفحہ آرا: آرمیتا گودرزی پور

انتشارات: توانا گستر

شماره: ۵-۰، ۷۳۳۴-۶۰۰-۹۷۸

تیراڑ: ۱۰۰ نسیم

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

قیمت: ۵۰,۰۰۰

سال انتشار: ۱۳۹۸

هرگونه کپی برداری از این اثر بدون اجازه ناشر پیگرد قانونی دارد.

میدان انقلاب، رو به روی سینما بهمن، ابتدای منیری جاوید،

ساختمان بهمن، طبقه ۶، واحد ۶۰۱

6641.937 - .93.13.7944

فهرست مطالب:

۹.....	مقدمه.....
۱۱.....	«مطر جاف» (بارانی سترون).....
۱۷.....	«مذكرات الأرقش» (خاطرات ارقش).....
۲۶.....	«الجريمة» (کیفر).....
۳۱.....	«اليوم الأخير» (واپسین روز).....
۴۲.....	«البسمة» (لبخند).....
۴۶.....	«يا ابن آدم» (ای انسان).....
۴۹.....	«همس الجنون» (نجوای جنون).....
۵۶.....	«غروب و كتابة» (غروب و یک نامه).....
۶۲.....	«ضجيج الجسد» (هياه يوي تن).....
۶۶.....	«نسر بجناح وحيد» (عقار و ما یک بال).....
۶۹.....	«أبواب مواربة» (راه های فریب).....
۷۱.....	«الصفقة» (معامله).....
۷۴.....	«شمس و قمر» (خورشید و ماه).....
۷۷.....	«حنان قليل» (مهربانی اندک).....
۸۰.....	«الغائب» (ناموجود).....
۸۲.....	«تعلمتُ الحب» (عشق را آموختم).....
۸۴.....	«طيور أيلول» (پرندگان شهریور ماه).....
۸۶.....	«شجرة الدفلى» (درخت خر زهره).....
۸۸.....	«الرهينة» (گروگان).....

۹۰.....(آن خاطره ها)	«تلك الذكريات»
۹۳.....(پرواز در جهت مخالف زمان)	«الإقلاع عكس الزمن»
۹۶.....(چشمه)	«الينبوع»
۹۷.....(آسیاب گمشده)	«الطاحونة الضائعة»
۹۸.....(مستی)	«سکریة»
۱۰۰.....(دنیا یی جدید)	«دنیا جايدة»
۱۰۲.....(اولین جهش)	«الوثبة الاولى»
۱۰۳.....(نیکی در راه خدا)	«إحسان لله»
۱۰۵.....(تراژدی دیمتریوس)	«مأساة ديمتريو»
۱۱۰.....(آبنوس سفید)	«كتاب «الأبنوسة البيضاء»
۱۱۳.....(فصل برداشت)	«كتاب «القطاف»
۱۲۰.....(سرانجام یک مرد دلیر)	«كتاب «الأعمال الكاملة المجلد الخامس»
۱۲۶.....(سفر به سوی خدا)	«كتاب «نهاية رجل شجاع»
۱۳۰.....(دریا کناری دیگر)	«رحلة إلى الله»
۱۳۲.....(قلب های بر روی زمین)	«الضفاف الاخرى»
۱۳۴.....(خارهای صلح)	«قلوبٌ على الأسلاك»
۱۳۷.....(سراب)	«اشواک السلام»
۱۳۹.....(هزار و دوشب)	«السراب»
۱۴۱.....(آمرزش)	«ألف ليلة و ليلتان»
۱۴۳.....(مجموعه نوشته ها)	«الغفران»
۱۴۴.....(مادر سعد)	«الآثار الكاملة»
	«أم سعد»

۱۴۵.....	(ماه فزاینده)	«القمر المربع»
۱۴۶.....	اعتراف های عبد المتجلی	«إعترافات عبد المتجلی»
۱۴۸.....	(شبهای بی خوابی)	«لیالی السهاد»
۱۵۰.....	(زیر پرچم اسلام)	«تحت رایة الإسلام»
۱۵۲.....	(مشت و زمین)	«القبضة والأرض»
۱۵۴.....	(ملخ)	«الجندب»
۱۵۵.....	(بند رخت)	«جبل الحسین»
۱۵۷.....	(جلفدان خانم)	«جلفدان هانم»
۱۵۸.....	(دنیا آشفته است)	«الدنیا فوضى»
۱۵۹.....	(موش ها و گربه ها)	«قطط و فیران»
۱۶۰.....	(قضیه اهل زمین)	«قضیة أهل الرّبع»
۱۶۱.....	(شب عشق و خون)	«لیلة العشق والدم»
۱۶۲.....	(دکتر حازم)	«الدکتور حازم»
۱۶۴.....	(دره گرد)	«الشّحاذ»
۱۶۶.....	(دزدان عروس دریایی)	«الّصوص و عروس البحر»
۱۶۷.....	(سرود رندگانی)	«نشید الحیاة»
۱۶۹.....	(چهره قصر)	«وجه القصر»
۱۷۱.....	(عروس و داماد)	«عریس و عروس»
۱۷۳.....	(تیرگی درخت آکاسیا)	«غسق الاکاسیا»
۱۷۵.....	(مردی که اسم برنو را حمل کرد)	«الرجل الّذی اتحل اسم «برنیو»
۱۷۶.....	(زنی بی سر)	«امراة بلا رأس»
۱۷۷.....	(مرگ نقال)	«موت الحکواتی»
۱۷۸.....	(تشنگان)	«الظامنون»

۱۸۰.....	«اسرار من مدينة الحكمة»
۱۸۱.....	«صدى النسيان»
۱۸۳.....	«الفجر الكاذب»
۱۸۵.....	«الحادثة التي جرت»
۱۸۶.....	«فردوس»
.....	«وديع والقدیسة میلادة و آخرون» (ودیع و خانم میلده قدیس و دیگران).....
۱۸۸.....	«السيف والسفنة»
۱۸۹.....	«ترنیمه الحرب»
۱۹۱.....	«تحت المظلة»
۱۹۲.....	«فتوة العطوف»
۱۹۳.....	«الطعنات»
۱۹۴.....	«حارة نجوى»
۱۹۶.....	«كتاب «عویل الذئاب»
۱۹۷.....	«طريقة للحياة»
.....	«أفراح ليلة القدر»
۱۹۹.....	«وجهان لعناء واحدة»
۲۰۱.....	«من وراء الحجاب»
۲۰۶.....	«الأرقش العجریة»
۲۰۷.....	«مطلقة من واقع الحياة»
۲۰۹.....	«القشور» (سلطان)
۲۱۰.....	منابع و مأخذ:.....
۲۱۱.....	
۲۱۳.....	

مقدمه

مثل ها عبارات مجملی اند که مفصل آن ها خواندنی است. این جملات همچون چاشنی سخن و تکیه گاه استدلالی کلام به یک ملت تقدیم گشته است. استاد بهمنیار در تعریف مثل اینچنین آورده اند که «مثل جمله ای است مختصر و مشتمل بر تشبیه یا مضمون حکیمانه که به سبب روانی لفظ و روشنی معنی و لفظ ترکیب شهرت عام یافته و همگان آن را بدون تغییر در محاوره به کار برند». ضرب المثل ها جلوه گاه تاریخ، اندیشه، منش و بینش و آداب یک جامعه است.

ضرب المثل نزد عرب وسیله ای برای توصیف، حکمتگویی، بیان ایده و آراء فرد، دیدگاه، سسفه آنان در میان مردم و عادات و سنتها و ارزش ها و رفتارها و صفات و خلق و خوی دیگران بوده است. آنان در مورد اشخاصی که به صفاتی از دیگران متمایز گشته اند ضرب المثل آورده اند مانند: أسخى من حاتم (بخشنده تر از حاتم)، أدهى من قیس (از سرک تر از قیس)، أعز من کلب (عزتمند تر از کلب)، أوفى من السموءل (وفادار تر از سموءل)، أبلغ من سبحان بن وائل (بلیغ تر از سبحان) و...^۱

فرهنگ رسمی هر کشور برگرفته از فرهنگ شفاهی و عامه مردم آن سرزمین است، که ادبیات چه نظم و چه نثر آن نمایانگر این فرهنگی است. لذا کتدوکا و در نمایش نامه و قصه و رمان عربی و استخراج جملاتی که با فرهنگ یک ملت را به دوش میکشند قسمتی از کاری است که این کتاب هر چند به شکل ناقص عهده دار آن است. در واقع فرهنگ اصیل و واقعی ملتها را باید با امثال و اصطلاحات عامیانه مردم جست و جو کرد. مجموعه این اصطلاحات و تعبیرات نماینده ارزش تفکر و آداب و رسوم و خصوصیات اجتماعی آن قوم است و درواقع فرهنگ عوام آئینه ای است که واقعیات زندگی آن قوم را به خوبی منعکس می کند.^۲

(نویسندگان این کتاب منتظر انتقادات سازنده خوانندگان خود هستند).

۱- گلزار امثال و حکم مشترک فارسی و عربی، ۱۳۹۱، ص ۱۲

۲- داستان نامه بهمنیار، ۱۳۶۹، مقدمه

۳- اشهر امثال العربیه، ۲۰۱۱، ص ۶

۴- فرهنگ عوام، مقدمه